

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

nimi: Mittetulundusühing Elu dementsusega

registrikood: 80403143

tänavanimi, maja number: Kakumäe tee 233

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 13516

telefon: +372 55636076

e-posti aadress: eludementsusega@gmail.com

veebilehe aadress: eludementsusega.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Tulemiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Netovara muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	9
Lisa 3 Annetused ja toetused	10
Lisa 4 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	10
Lisa 5 Tööjõukulud	11
Lisa 6 Seotud osapooled	11
Aruande allkirjad	12

Tegevusaruanne

Mittetulundusühingu Elu dementsusega (edaspidi ühing) on kantud mittetulundusühingute registrisse 28. juunil 2016. aastal.

Ühing on avalikes huvides mittetulundusühinguna tegutsev vabatahtlik ühendus, mille eesmärgid ja põhitegevus on suunatud dementsussündroomiga inimeste, nende hooldusega seotud lähedaste ja erialaspetsialistide ühendamisele, toetamisele ja esindamisele tagamaks parim võimalik elukvaliteet ja toimetulek sobilikus keskkonnas.

Mittetulundusühingu Elu dementsusega (edaspidi ühing) on kantud mittetulundusühingute registrisse 28. juunil 2016. aastal.

Ühing on avalikes huvides mittetulundusühinguna tegutsev vabatahtlik ühendus, mille eesmärgid ja põhitegevus on suunatud dementsussündroomiga inimeste, nende hooldusega seotud lähedaste ja erialaspetsialistide ühendamisele, toetamisele ja esindamisele tagamaks parim võimalik elukvaliteet ja toimetulek sobilikus keskkonnas.

Ühingu 2019. aasta peamised tegevused olid seotud sihtrühmale teabe jagamise ja nõustamisega ning ühingu arendamisega. Enamik tegevusi viidi ellu 2018. aastal alustatud Dementsuse Kompetentsikeskuse projekti rahastuse abil. Lisavahendite hankimiseks liituti annetuskeskonnaga „Ma armastan aidata“, osaleti annetamistalgutel.

Dementsuse Kompetentsikeskuse eestvedamisel avati jaanuari lõpus dementsuse infoliin. Selle kaudu nõustati helistajaid 2019. aasta jooksul 370 korral. Levinuimad teemad, millega dementsuse infoliini poole pöörduiti, olid haigusega toimetulek, üldine vähene haigusteadlikkus ja diagnoosimisega seotud teemad. Infoliinil vastab kokku 10 spetsialisti, kellest 9 on ühingu liikmed.

Veebruari alguses hakkas kompetentsikeskus pakkuma ekspertnõustamise teenust, mis on eelkõige mõeldud spetsialistidele, kes vajavad abi ja nõu dementsusega inimesele sobiliku keskkonna kohandamisel ja sobilike teenuste valikul. Ekspertnõustamisi tehti 2019. aastal 33 korral ning eeskätt anti nõu selles, kuidas kohandada hoolekandeesutuses keskkonda.

Dementsusega inimeste lähedastele, kes vajavad abi keerulisemate olukordade lahendamisel, hakati pakkuma personaalset nõustamisteenust. Aasta jooksul sai abi 78 inimest.

Sarnaselt eelmisele aastale jätkati dementsusega inimeste lähedastele mõeldud tugigruppide korraldamist. Üle Eesti toimunud 78 tugigrupi kohtumisel osales 427 inimest, neist 219 esmakordselt. Aasta lõpuks tegutses Eestis 19 tugigruppi, nendest 8 alustasid tegevust 2019.aastal.

Tugigrupi juhtidele korraldati kaks koolitust ja koostati neile kasutamiseks nn tööriistakastid, mis sisaldasid soovituslike raamatute ja abivahendite näidiseid.

Veebruaris alustati mälu kohvikute korraldamisega Tallinnas. Ürituse formaat on suunatud eelkõige dementsusega inimesele ja tema perele, eesmärgiga vähendada tõrjutust ja isolatsiooni, et neil oleks koht turvalises keskkonnas aega veeta. Septembris toimus esimene mälu kohvik Tartus. Mälu kohvikud viidi läbi Tallinna Teletornis, Kumus, Saue Päevakeskuses ja ERMis. Tartus toimunud mälu kohvikut toetas rahaliselt Tartu Linnavalitsus. Kokku toimus aasta jooksul 12 kogunemist, osalejaid kokku oli ligikaudu 200 inimest. Mälu kohviku edasiarendusena korraldati teletornis ka üks mälu kino seanss, kus osales 60 inimest.

Dementsuse Kompetentsikeskus korraldas aasta jooksul 12 seminari Eesti erinevates piirkondades. Seminaride eesmärk oli tuua kohalikus kogukonnas kokku sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialistid ning dementsusega inimeste lähedased – kõigile oli siduvaks teemaks dementsus ja sellekohane parem informatsiooni vahetus. Enamasti olid need seminarid seotud kaheksa uue tugigrupi loomisega Eesti erinevates piirkondades.

Suurüritustest korraldati 2019. aastal kaks suurt konverentsi. Märtsis oli Tartus 158 osalejaga konverents „Teekond dementsusesõbralikumate teenuste poole“, mis pakkus häid Eesti kohalikke praktikaid, andis ülevaate olulistest palliativse raviga seotud teemadest ning tõi dementsuse teadmisi Soomest, Sloveeniast ja Belgiast. Septembris toimus Narvas 131 osalejaga rahvusvaheline konverents „Mis aasta meil on?“, kus uudsete teemadena käsitleti rahvusvahemuste kultuurilise tausta arvestamist dementsusega inimesega suhtlemisel ning esmakordselt Eestis räägiti nii suure auditoriumi ees intiimsusest ja seksuaalsusest dementsusega inimese kontekstis.

Rahvusvahelisel tasandil osaleti Alzheimer Europe ühingu tegevustes, olles ühingu eelliige. Osaleti kokku kolmel koosolekul (veebruaris, oktoobris ja detsembris). Samuti osaleti rahvusvahelisel konverentsil *29th Alzheimer Europe Conference: Making valuable connections*. 23-25. oktoobril 2019 Haagis, kus esinetiposterettekandega: *Varik, M., Heinmets, HS., Tuur, M. Support groups for informal caregivers of person with dementia in Estonia: the participatory action research*.

2 juhatuse liiget osales augustis Alzheimer's Disease International'i poolt korraldatud nädala kestval koolitusel (nõ Alzheimeri suvekool) Londonis. Koolitusel jagati häid praktikaid ja õpetati, kuidas ehitada üles dementsusega inimeste ja nende lähedaste huve kaitsvat organisatiooni. Aasta lõpus sõlmiti Suurbritannia Alzheimeri Ühingu leping Dementsuse Sõprade liikumise toomiseks Eestisse.

Dementsusega inimeste omasteholdajate kohta on ilmunud teadusartikkel Varik, M., Medar, M., Saks, K. (2019). Informal caregivers' experiences of caring for persons with dementia in Estonia: A narrative study. *Health and Social Care in the Community*. 28: 448–455. <https://doi.org/10.1111/hsc.12877>.

Lisaks korraldati aasta jooksul mitmeid erinevaid koolituste sarju, nt haigekassaga koostöös „Alzheimeri patsiendijuhend“ lähedastele, „Alzheimeri ravijuhend“ tervishoiutöötajatele, koolitused KOV spetsialistidele ja tervishoiutöötajatele. Sotsiaalministeeriumi tellimusel koostati innovaatilise hoolekandeesutuse visioon: Niilo, L., Varik, M., Tuur, M. (2019). [Innovaatiline maja dementsusega inimestele](https://eludementsusega.ee/wp-content/uploads/2019/12/Innovaatiline-maja.pdf)–kontseptsioon. Dementsuse Kompetentsikeskus. <https://eludementsusega.ee/wp-content/uploads/2019/12/Innovaatiline-maja.pdf>

Selleks, et suurendada üldist teadlikkust, uuendati 2019. aastal kodulehte, ilmuma hakkas uudiskiri ja koostati erinevaid voldikuid. Uudiskiri jõudis 847 adressaadini. Voldikuid, dementsuse infoliini visiitkaarte ja infoliini plakateid jagati erinevatel avalikel üritustel, nt Senioride Vabaajamessil Pärnus, Suurel Paunvere väljanäitusel ja laadal, 60+ festivalil ning saadeti aasta lõpus 458 perearstikeskusele palvega neid levitada sihtrühmale.

Üldise teadlikkuse suurendamiseks osaleti Paide arvamusefestivalil. Sealsel „Tervise laval“ oli ühingu juhtida arutelu teemal „Dementsussõbralikkus – milline ja miks – kõik saavad panustada“.

Koostöös Võru Linnavalitsusega ja SA Võrumaa Arenduskeskuse rahastusel viidi 01.01.-31.06.2019 Võru maakonnas läbi projekt „Võrumaa dementsuse pädevuskeskuse käivitamise ettevalmistamine“. Projekti raames toimus erinevatele huvipooltele seminar ning koostati infovoldik „Dementsussõbralik Võrumaa“, mida jagati 14 060 Võrumaa postkasti ning 3500 infovoldikut jagati koostööpartneritele, perearstidele ja KOV sotsiaalosalakondadesse.

Ühingu elujõulisena hoidmiseks ja kõigi liikmete ootustele vastavaks arendamiseks alustati teisel poolaastal strateegia uuendamist. Selleks viidi läbi mitmeid arutelusid, kaasatud oli välisekspert. Starteegia koostamine jätkub 2020. aastal.

Ühingu liikmetel oli aasta jooksul lisaks kahele üldkoosolekule võimalik kokku saada ja ühiselt tegutseda Hiiumaa kodukohvikute päeval mälukohvikut korraldades ja Koeru Hooldekeskuse elanikele jõulurõõmu viies.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	54 122	8 327	
Nõuded ja ettemaksed	124 708	33 523	6
Kokku käibevarad	178 830	41 850	
Kokku varad	178 830	41 850	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	47 878	35 970	2, 6
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	122 199	23 469	
Kokku lühiajalised kohustised	170 077	59 439	
Kokku kohustised	170 077	59 439	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	-17 589	2 069	
Aruandeaasta tulem	26 342	-19 658	
Kokku netovara	8 753	-17 589	
Kokku kohustised ja netovara	178 830	41 850	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	1 760	1 708	
Annetused ja toetused	380 704	6 190	3
Tulu ettevõtlusest	10 439	35 978	
Muud tulud	2 571	0	
Kokku tulud	395 474	43 876	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-171 457	-5 516	4
Mitmesugused tegevuskulud	-617	-9 470	
Tööjõukulud	-196 283	-48 516	5
Muud kulud	-931	-33	
Kokku kulud	-369 288	-63 535	
Põhitegevuse tulem	26 186	-19 659	
Intressitulud	16	1	
Intressikulud	-39	0	
Muud finantstulud ja -kulud	179	0	
Aruandeaasta tulem	26 342	-19 658	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	26 186	-19 659
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-91 185	-33 423
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	11 908	35 887
Laekunud intressid	16	1
Makstud intressid	-39	0
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	98 730	17 809
Muud rahavood põhitegevusest	179	0
Kokku rahavood põhitegevusest	45 795	615
Kokku rahavood	45 795	615
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	8 327	7 712
Raha ja raha ekvivalentide muutus	45 795	615
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	54 122	8 327

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2017	2 069	2 069
Aruandeaasta tulem	-19 658	-19 658
31.12.2018	-17 589	-17 589
Aruandeaasta tulem	26 342	26 342
31.12.2019	8 753	8 753

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Mittetulundusühingu Elu Dementsusega 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Mittetulundusühingu Elu Dementsusega tulud ja kulud on esitatud tulemiarandena.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha mittetulundusühingu pangakontodel.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, viitvõlad, ning muud lühiajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Annetused ja toetused

Annetused ja toetused on saadud eraisikutelt ja Eestis registreeritud ettevõtetelt.

Seotud osapooled

Mittetulundusühingu Elu Dementsusega seotud osapoolteks on loetud tegev- ja kõrgem juhtkond ning MTÜ liikmed.

Lisa 2 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2019		31.12.2018	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	-6 550	0	4 208
Üksikisiku tulumaks	0	7 140	0	5 347
Sotsiaalmaks	0	12 229	0	9 151
Kohustuslik kogumispension	0	622	0	553
Töötuskindlustusmaksed	0	889	0	666
Ettemaksukonto jääk	1 949		0	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	1 949	14 330	0	19 925

Lisa 3 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2019	2018
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	377 922	5 660
Mittesihotstarbelised annetused ja toetused	2 782	530
Kokku annetused ja toetused	380 704	6 190
sh eraldi riigieelarvest	373 922	5 660
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	4 000	0

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2019	2018
Rahaline annetus	380 704	6 190
Kokku annetused ja toetused	380 704	6 190

Lisa 4 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2019	2018
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	7 288	1 680
Müügi eesmärgil ostetud teenused	44 308	2 453
Remonditööd	0	82
Transpordikulud	4 109	0
Üür ja rent	8 227	490
Mitmesugused bürookulud	14 091	0
Uurimis- ja arengukulud	3 360	0
Lähetuskulud	16 960	0
Koolituskulud	11 201	0
IT kulud	11 773	0
Raamatupidamine	7 207	0
Reklaam ja turundus	27 738	0
Põhitegevuse esinduskulud	14 358	0
Muud	837	811
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	171 457	5 516

Lisa 5 Tööjõukulud

(eurodes)

	2019	2018
Palgakulu	146 720	36 750
Sotsiaalmaksud	49 562	11 488
Muud	0	279
Kokku tööjõukulud	196 282	48 517
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	191 564	0
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	7	3

Lisa 6 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2019	31.12.2018
Füüsilisest isikust liikmete arv	47	28
Juriidilisest isikust liikmete arv	3	3

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2019		31.12.2018	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	150	2 204	65	95
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	50	7 116	0	0

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2019		2018	
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid
Asutajad ja liikmed	0	1 760	0	1 708

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2019	2018
Arvestatud tasu	53 498	19 882

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 01.07.2020

Mittetulundusühing Elu dementsusega (registrikood: 80403143) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MIRET TUUR	Juhatuse liige	01.07.2020

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Tervisehäiretega isikute ühendused ja nende liidud; puuetega inimeste ühendused ja nende liidud, erivajadustega inimeste kaitseühendused	94997	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 55636076
E-posti aadress	eludementsusega@gmail.com
Veebilehe aadress	eludementsusega.ee